

denne Lov, netop hvad Fæstevæsenet angaaer, staae i næste Forbindelse med Bestemmelserne i Lovudkastet om Arveafgifter, saaledes nemlig, at man, netop fordi man forandrer Bestemmelserne om Stempelpapir til Fæstecontracter, ogsaa vilde lade den særlige Afgift bortfalde, der efter Forordn. af 8de Februar 1810 er paalagt ved Fæsteforandring, nemlig 1 Rd. pr. Td. Hartkorn, og jeg tilfod mig før at anføre et Exempel, som efter min Formening klart viser, at i Virkeligheden blive Fæstecontracter og Fæstebreve, selv om man anlager Udvalgets Forslag, i Forbindelse med Bestemmelserne i Lovudkastet om Arveafgifter, bedre stillede, end de nu ere. Den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds (S. N. Hansen) erklærede; at saalænge Fæstevæsenet bliver bestaaende med sine Ulemper, saa skulde det ogsaa beholde sine særlige Begunstigelser, og han yttrede, at jeg havde udtalt mig før, at man skulde hæve disse Begunstigelser. I denne Henseende maa jeg nu bemærke, at den almindelige Ytring af mig just ikke refererede sig til dette Forslag, thi det er fuldkommen vist, at her ikke er Tale om at hæve en Begunstigelse, men snarere om at indføre en ny Bestemmelse, der i Virkeligheden vil blive en Begunstigelse; men den almindelige Bemærkning, jeg fremførte og som gik noget videre, end den ærede Rigsdagsmand har gjengivet, idet den nemlig gik ud paa, at man skulde hæve Uligheden mellem de forskjellige Classer i Samfundet, sigtede nærmest til flere andre Forslag, som den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts 2den Valgkreds (Alberti) har stillet, der imidlertid henhører til et senere Afsnit i Lovudkastet, som ikke for Delsbliffet er under Forhandling. Yvrigt maa jeg ligesom den ærede Rigsdagsmand for Ribe Amts 2den Valgkreds (H. Hage) erklære mig uenig i den Opfattelse, som den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te Valgkreds gjorde gjældende, nemlig at Fæsterne skulde betragtes som staaende i et underordnet Forhold, i et Lighedforhold til Forbuddet, for at bruge

et gammelt forhadt Udtryk. Det undrer mig, at den ærede Rigsdagsmand har villet gjøre denne Anskuelse gjældende; jeg for mit Vedkommende har altid søgt at hæbde og vil fremdeles ogsaa hæbde, at der ikke finder noget underordnet Forhold Sted, Intet, som kan lignedes ved et Lighedforhold, imellem Fæstebonden og Herremanden, og Lovgivningen har som bekendt igjennem flere Decennier ligeledes søgt netop at hæbde Fæsternes Selvstændighed lige overfor Herremanden. Yvrigt skal jeg tilføie, at jeg for mit Vedkommende gjerne skal være rede til at faae Fæstevæsenet, om man saa vil, ophævet, naar det blot kan stee paa en retfærdig og billig Maade.

Indenrigsministeren ad interim: Den ærede Rigsdagsmand for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) meente, at mine Ytringer vare for stærke. Det forekommer mig imidlertid, at det var hans Ytringer, som vare for stærke, og at min Bedømmelse ganske svarer til Bestaafenheden af hans Ytringer. Den Paastand, at man ved denne Stempellov indfører Lykkespil, kan den ærede Rigsdagsmand ikke forsvare, undtagen poetisk, thi Betegnelsen passer ikke paa den givne Prosa i en Stempellov. Jeg skulde forøvrigt ikke have Noget imod, om man kunde gaae ind paa at bestemme, at de Contracter, som indgaaes paa Livstid, skulde stemples efter Vedkommendes sandsynlige Levealder. Den eneste Grund, der har afholdt mig derfra, var den, at det vilde blive i højeste Grad bebyrdende i Sammenligning med de Bestemmelser, der ere foreslaaede i Lovudkastet. Det er en saa lempelig Afgift, en saa lempelig Beregning, hvad enten man tager 7 eller 10, at de Allerfleste af dem, der ville indgaae saadanne Contracter, naar de kun ville leve en nogenlunde rimelig Tid, ville leve meget længere end beregnet. Den ærede Rigsdagsmand for Mariager (N. Hage) har gjort nogle Bemærkninger med Hensyn til Affattelsen af Love.